

АКТУАЛЬНІСТЬ ПРОБЛЕМИ БОРОТЬБИ ІЗ ЗБУДНИКАМИ КАНДИДОЗУ. ШЛЯХИ ЇЇ ВИРІШЕННЯ

**Голубка О.В.¹, Большакова Г.М.¹, Мінухін В.В.^{1,2}, Частій Т.В.¹,
Кучма І.Ю.¹, Шевченко Ю.В.¹**

**¹Навчально-науковий медичний інститут Національного технічного
університету «Харківський політехнічний інститут» м. Харків**

**²Державна установа «Інститут мікробіології та імунології ім.
І.І. Мечникова Національної академії медичних наук України», м. Харків**

В останні десятиріччя зріс інтерес клініцистів різних спеціальностей до медичної мікології та мікозів, збудниками яких є умовно–патогенні дріжджеподібні гриби роду *Candida*. Вони здатні викликати доволі широкий діапазон інфекцій: від самих «невразливих» захворювань шкіри і слизових оболонок до інвазивних процесів, часто утворюючи загрозу для життя хворих.

Це пов'язано з успіхами, яких досягла сучасна медицина в лікуванні онкологічних, аутоімунних захворювань, а також в боротьбі зі збудниками серйозних бактеріальних інфекцій. Як результат - різке підвищення темпів еволюції умовно–патогенних для людини мікробів, розширення їх спектру та підвищення питомої ваги. Такі мікроорганізми відрізняються високим ступенем здатності до адаптації, а як наслідок, утворення природної резистентності до антимікробних препаратів. В цьому одна з глобальних причин росту кандидозів, збудниками яких є представники *Candida spp.*

Агресивний прояв кандидозної інфекції представляє серйозну проблему медичної науки і практики охорони здоров'я. Вони приносять великі соціальні і економічні збитки, приводять до інвалідизації і летальних випадків.

На теперішній час існуючі методи лабораторної діагностики (вивчення морфологічних, культуральних, біохімічних властивостей, феномена утворення «росткових (герменативних) трубочок», ПЦР) тільки надають можливість ідентифікувати до виду даний збудник. Але це не дозволяє визначити патогенний потенціал, який несе вилучений від хворого штам, і розрізнити кандидоз і кандидоносійство. Важливим доповненням до встановлення основних факторів патогенності штамів *Candida spp.* є вивчення здатності до адгезії, гемолітичної, лізоцимної і антилізоцимної активності, що дозволить не тільки констатувати факт виявлення даного збудника, але і спрогнозувати ймовірність виникнення, розвитку і важкості перебігу кандидозної інфекції і, в свою чергу, визначення необхідності призначення протигрибкової терапії. В разі несвоєчасного використання протигрибкових препаратів при тяжких формах кандидозу, летальність досягає 85 %, 50% з яких - в перший тиждень захворювання.

На сьогодні діагностика кандидозу базується на клінічних даних, а виділення збудника і визначення його чутливості до протигрибкових препаратів сприяють успішному лікуванню цієї опортуністичної інфекції [1].

Література:

Дев'яткіна Н.М. Кандидоз порожнини рота і сучасні тенденції його раціональної фармакотерапії / П. М. Скрипников, Т.П. Скрипнікова, Т. А. Хміль // Вісник проблем біології і медицини. – 2022. – Вип. 1 (163). – С. 22-28. Режим доступу :<http://repository.pdmu.edu.ua/bitstream/123456789/18176/1/Dev%D1%96atkina.pdf>